

v každém případě odročení ústního jednání a tedy nový průtah, ježto u procesního soudu není odborných přísedících, takže se z toho důvodu neodporučovalo vzhledem ke stavu sporu vyhověti návrhu žalobcovu. Re k u r s n í s o u d vyhověl žalobcovu návrhu a uložil procesnímu soudu, by o žalobě dále jednal, přiběra odborného soudce laika. D ů v o d y: Ježto žalující strana navrhla, aby, bude-li vyhověno námitce, přibrán byl soudce laik podle §§ 61 a 63 j. n., kterým opatřením se zamezí odmítnutí žaloby a uspoří se útraty, any strany již ve věci učinily přednesy a ve věci také bylo jednáno, je z těchto důvodů účelné, by návrhu žalující strany bylo vyhověno.

Ne j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu žalované.

D ů v o d y:

Otázku přípustnosti dovolacího rekursu proti rozhodnutí rekursního soudu, jako jest napadené usnesení, rozřešil již nejvyšší soud kladně v rozhodnutí čís. 10.727 sb. n. s., na něž se poukazuje. Vývody, jež stěžovatel uvádí proti názoru rekursního soudu, nejsou přesvědčivé. Že z výrazu »ihned« v § 61 j. n. nelze vyvoditi názor stěžovatelem zastávaný, plyne již z toho, že podle novelisovaného znění § 63 j. n. jest použití ustanovení §§ 61 a 62 j. n. i tehdy, když věc byla zanájena u krajského soudu povolaného k vykonávání obecného soudnictví a patří před obchodní soud, a že v takovém případě z důvodu stěžovatelem samým uvedeného nebylo by lze opatřiti ihned soudce laika a ihned v jednání pokračovati. Neměl by tedy při názoru stěžovatelem zastávaném § 63 j. n. smyslu. Pokud stěžovatel doličuje neúčelnost opatření nařízeného rekursním soudem z toho, že by se při příliš širokém výkladu §§ 61 a 63 j. n. uplatňování námitky věcné nepřislušnosti stalo illusorním právem žalovaného, a že žalobce neměl by nikdy příčiny žádati postoupení spisu podle § 261 c. ř. s., zapominá, nehledě ani k otázce náhrady útrat sporu, že předpokladem onoho opatření jest právě jeho účelnost a že žalobci jest s tím počítati. Rekursní soud spatřoval účelnost tu v tom, že se zamezí odmítnutí žaloby a uspoří útraty, když strany již ve věci učinily přednesy, a bylo také ve věci jednáno. Tento správný názor nemůže stěžovatel vyvrátiti tím, že při změně obsazení soudu musily by býti opakovány provedené důkazy. I kdyby k tomu došlo, byly by přece ušetřeny útraty za podání nové žaloby, nové žalobní odpovědi a za prvý rok, které jinak by se státi musely.

Čís. 12761.

Pojišťovací smlouva.

Při pojištění proti povinnému ručení nemůže pojistník žalobu na pojišťovnu o plnění pojistného nároku podati dříve, než bylo o žalobě třetího proti němu právoplatně rozhodnuto. Teprve tímto okamžikem určuje se běh promlčecích lhůt podle § 19 poj. ř.

Pojistník může i dříve, než je o žalobě třetího proti němu právoplatně rozhodnuto, žalovati o určení, že pojišťovna jest povinna ho odškodniti, popírá-li svou povinnost, není však povinen tak učiniti.

Nárok pojistníka, by mu pojišťovna poskytovala rentu jako náhradu renty placené jím třetímu, promlčuje se podle § 19 poj. ř. v desíti letech.

(Rozh. ze dne 1. září 1933, Rv I 1026/32.)

Žalobce uzavřel se žalovanou pojišťovnou pojištění proti následkům povinného ručení jako majitel automobilové drožky. Dne 25. února 1923 byl zachycen automobilem, patřícím žalobci a řízeným šoférem Karlem Sch-em, Jakub K., jenž na úraz ten zemřel. Proti Karlu Sch-ovi zahájeno bylo trestní řízení, které skončilo tím, že byl rozsudkem z obžaloby sprostěn. Žalobce oznámil pojistnou příhodu žalované straně, ta však odmítla poskytnouti mu právní ochranu a hraditi mu škodu. Ve sporu vedeném proti žalobci Marii K-ovou, vdovou po Jakubu K-ovi, byl žalobce uznán povinným k placení renty. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na pojišťovně náhrady toho, co zaplatil Marii K-ové, a náhrady útrat sporu vedeného proti němu Marii K-ovou. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal žalovanou pojišťovnu povinnou složití zažalovaný peníz k soudu. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Pokud dovolatelka vytýká napadenému rozsudku nesprávné právní posouzení v otázce promlčení žalobního nároku, nelze s jejími vývody ani po té stránce souhlasiti. Jako počátek promlčecí lhůty stanoví § 19 zák. o poj. sml. konec roku, v němž bylo lze žádati plnění. Podle ustanovení § 125 zák. o poj. sml. jest pojišťovatel povinen nahraditi škodu do osmi dnů po tom, kdy nárok třetí osoby byl pojistníkem uspokojen, nebo zjištěn smírem, uznáním nebo právoplatným rozsudkem. V souzeném případě byl nárok Marie K-ové na placení měsíční renty právoplatně zjištěn teprve rozsudkem tohoto soudu z 19. března 1928, takže tříletá promlčecí lhůta počala běžeti od 1. ledna 1929 a končila 31. prosince 1931, kdežto žaloba byla podána 10. července 1928, tedy včas. Poukazuje-li se ve vývodech dovolání k tomu, že žalobce mohl již v roce 1923 požadovati od pojišťovny náhradu útrat obhajoby řidiče v trestním řízení, takže promlčecí lhůta § 19 cit. zák. počala běžeti již od 1. ledna 1924 a končila koncem roku 1926, že žalobce mohl žalovati již před tímto termínem o splnění smlouvy, aniž by se byl musel uchýliti k žalobě určovací a že žalobce měl mimo to i možnost podati žalobu určovací, že však tak učinil teprve při roku dne 4. února 1930 ve formě mezitímního návrhu určovacího, padají tyto vývody tím, že žalobce nemohl žalobu na pojišťovnu dříve podati, pokud nebylo o žalobě K-ové proti němu právoplatně rozhodnuto, poněvadž by mu žalovaná mohla s úspěchem namítati předčasnost žaloby, an nebyl zjištěn nárok K-ové

proti žalobci ani právoplatným rozsudkem, ani uznáním, ani smírem. Jest sice pravda, že podle právní zásady vyslovené v rozh. čís. 9934 sb. n. s. mohl žalobce žalovati o určení, že pojišťovna jest povinna ho odškodniti, popírá-li svou povinnost, než podle zásady tam vyslovené jest sice pojistník oprávněn žalobu určovací podati, není však k podání jejímu povinen. Nehledě však k těmto důvodům, není žaloba promlčena také z toho důvodu, že jde v souzeném případě o lhůtu deseti-letou. Žalobce byl totiž odsouzen platiti Marii K-ové měsíční rentu a podle pojišťovací smlouvy jest žalovaná povinna zprostiti žalobce tohoto plnění, tedy poskytovat žalobci rentu jako náhradu renty placené K-ové. Jde tu tedy o právo na důchod, které se podle ustanovení § 19 zák. o poj. sml. promlčuje v deseti letech.

Čís. 12762.

I v nájemních sporech jest k ocenění předmětu sporu oprávněn jen žalobce (vypovídatel), nikoliv žalovaný (vypovídáný).

Bezvýznamné s hlediska §§ 448 a 502, druhý odstavec, c. ř. s. jest i ocenění předmětu sporu odvolacím soudem podle § 500, třetí odstavec, c. ř. s. Dovolací soud rozhoduje, zkoumaje otázku přípustnosti opravného prostředku, samostatně o tom, zda nastaly předpoklady pro použití zvláštních předpisů ve věcech nepatrných.

(Rozh. ze dne 1. září 1933, Rv I 1542/33.)

Proti mimosoudní výpovědi z nájmu bytu podal žalovaný námítky. Při prvním ústním jednání ocenila žalobkyně předmět sporu na 300 Kč. Procesní soud první stolice ponechal mimosoudní výpověď v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a ocenil předmět sporu na 2.100 Kč.

Nejvyšší soud dovolání odmítl.

D ů v o d y:

Jde o námítky žalovaného proti mimosoudní výpovědi z bytu. Jak z protokolu o ústním jednání ze dne 3. ledna 1933 na jevo jde, ocenila žalobkyně při prvním ústním jednání — neboť dříve neměla k tomu příležitosti — předmět sporu na 300 Kč. Protokol o prvním ústním jednání ze dne 13. prosince 1932 sepsán byl skutečně podle § 451 c. ř. s. o řízení ve věcech nepatrných. Ocenění žalobkyně mohlo míti za účel jen, by bylo docíleno řízení bagatelní podle § 448 c. ř. s. udáním »hodnoty předmětu sporu«, an jinak jest okresní soud pro tento spor podle § 49 čís. 5 j. n. věcně příslušný. Toto ocenění jest rozhodující pro způsob řízení, leč by byl žalovaný prokázal, že předmět sporu má hodnotu vyšší než 300 Kč (§ 448 c. ř. s.), jak nejvyšším soudem bylo vyloženo zejména v rozhodnutích čís. 1048, 4380 a 6836 sb. n. s., k nimž se dovolatel v té příčině odkazuje. Že tomu tak bylo, žalovaný netvrdil a důkazy o tom nenabídl; při druhém ústním jednání